

اوبونتو یک فرهنگ است
یک خلاقیت بزرگ، یک پروژه گروهی
در نوبه خود مهم ترین و برجسته ترین
اوبونتو یک جامعه از مردم است.

به کوشش:
نوا اژدری و ساسان نمیرانیان
کاری از سایت آزادراه

به نام خدا

اوبونتو برای تازه واردها

نسخه ۱۲/۰۴

به کوشش: نوا اژدری، ساسان نمیرانیان

کاری از سایت آزادراه

با ما در تماس باشید:

info@ubuntu-book.org

۱. مقدمه

اوبونتو تنها یک سیستم عامل آزاد و متن باز با بیش از ۲۰ میلیون کاربر در سر تا سر جهان نیست: اوبونتو یک فرهنگ است، یک خلاقیت بزرگ، یک پروژه گروهی، در نوبه خود مهم ترین و برجسته ترین، اوبونتو یک جامعه از مردم است.

اگر در حال خواندن این راهنما هستید، ممکن است که شما تصمیم گرفته اید تا از فضای سیستم عامل های اختصاصی مانند Windows و Mac OS X دور شوید و یا شاید اخیرا اوبونتو رو بر روی کامپیوترتان نصب کردید اما مطمئن نیستید که از کجا باید شروع کنید.

استفاده از یک سیستم عامل جدید میتونه ترسناک باشه مخصوصا وقتی با کلمه های ناآشنا روبه رو میشید. بسیاری از مردم با اصطلاحات فنی یک سیستم عامل آشنا نیستند و معتقدند که این مفاهیم برایشان خیلی پیشرفته است. خب، این موضوع در واقع درست نیست.

ubuntu به راحتی نصب میشه و استفاده از اون ساده ست. و از همه ی اینا مهمتر اینکه: **ubuntu کاملا آزاد و رایگان**ه.

این راهنمای برای کسانی است که به تازگی شروع به استفاده از گنو / لینوکس کرده اند و به آن ها اجازه میده به هر چیزی که نیاز دارند، دسترسی داشته باشند. شما با خواندن این کتاب می آموزید که چطور کارهای زیر را انجام دهید:

● نصب و راه اندازی ubuntu بر روی کامپیوترتان

● پشتیبانی فنی در این محیط

● درک فلسفه ubuntu

● ایجاد وحدت در رابط میز کاربری

● استفاده از برنامه های نرم افزاری سازگار با ubuntu

۲. اوبونتو

قبل از اینکه شروع به نصب کنیم، بهتر است در مورد فلسفه و مفهوم کلی سیستم عامل Ubuntu صحبت کنیم.

۲.۱ اوبونتو چیست ؟

در واقع سیستم عامل اوبونتو یا Ubuntu که به صورت oobuntu تلفظ می شود، سه چیز متفاوت دارد :

- فلسفه

- پروژه نرم افزار مشترک جهانی

- سیستم عامل

این راهنما در تمام این مفاهیم در بخش های بعد گسترده میشود، اما در حال حاضر مهم ترین چیز که باید به خاطر داشته باشید این است که اوبونتو بیشتر از یک نرم افزار است.

۲.۲ فلسفه اوبونتو

اوبونتو یک لغت قدیمی در زبان آفریقایی به معنای یک نفر برای همه است.

مجموعه ای اوبونتو جدا از سیستم عامل های دیگر است به دلیل اینکه روح انسانیت و جامعه را به دنیای رایانه می آورد. کاربران اوبونتو در یک باور عمیق هم عقیده اند که نرم افزار باید قابل دسترس برای همه انسان ها با هر زبان و رنگ پوست، توانایی جسمی و درآمدی باشد.

۲.۳ نرم افزار اختصاصی در مقابل نرم افزار آزاد و منبع باز

نرم افزارهای اختصاصی، توسط یک شرکت طراحی می شوند، توسعه میابند و فروخته میشوند. این نرم افزارها برای به دست آوردن سود فروخته می شوند و فقط بر روی یک نوع از کامپیوترها کاربرد دارند. برای مثال سیستم عامل های اختصاصی شامل Microsoft Windows و یا Mac OS X. کد منبع این سیستم ها در دسترس نیست و اگر شما سعی به تغییر یا توزیع آن را داشته باشید متهم خواهید شد. اوبونتو به عبارت دیگر یک نرم افزار اختصاصی نیست به این دلیل که به صورت فعال توسط جامعه FOSS نگهداری می شود.

FOSS چیست ؟

FOSS مخفف عبارت Free/Libre Open Source Software و به معنی نرم افزار آزاد و متن باز است. نرم افزار FOSS به دلایل زیر با نرم افزارهای اختصاصی تفاوت دارد:

- استفاده آزاد و رایگان

- اشتراک گذاری آزاد و رایگان

- توسعه آزاد و رایگان

این به این معنی است که شما بدون پرداخت یک ریال می توانید اوبونتو را دانلود و استفاده کنید. شما حتی می توانید به صورت کاملاً قانون از اوبونتو به هر تعداد کپی کرده بین دوستان تان توزیع کنید. حتی، کد منبع سیستم عامل اوبونتو آزادانه در دسترس شماست و می توانید آن را با توجه به نیازهای خود تغییر دهید.

این آزادی امکان پذیر است زیرا اوبونتو از مجوز عمومی همگانی Gnu (یا به طور ساده GPL) استفاده می کند که به طور گسترده در جامعه FOSS استفاده می شود. GPL توسط بنیان گذار نرم افزارهای آزاد ریچارد استالمن Richard Stallman در سال ۱۹۸۹ نوشته شد و به صراحت آمده است که کاربران برای اجرا، کپی، توزیع، بازرسی، تغییر، توسعه و بهبود نرم افزار ارائه شده آزاد هستند. گاهی GPL با نام مستعار کپی لفت (Copyleft) می آید.

۲.۴ چطور ممکن است اوبونتو رایگان باشد ؟

شما ممکن است تعجب کنید که در حال حاضر چطور ممکن است واقعا اوبونتو رایگان باشد. آیا نکته و یا برخی هزینه های مخفی وجود دارد؟

۱. ubuntu از طریق جامعه ی FOSS نگهداری می شود.

از آنجایی که Ubuntu نرم افزار منبع باز است، کاربران برای دسترسی و تغییر کد منبع آزاد هستند، و این به بهتر شدن سیستم عامل برای همه کمک می کند.

Ubuntu هم یک جامعه ی جهانی است و هم پروژه نرم افزاری مشترک. مردم در سرتاسر جهان می توانند زمان و توانایی های خود را با هم به اشتراک بگذارند و در فعالیت هایی مانند زیر کمک کنند:

- تست اشکالات نرم افزار

- ارسال مستندات کاربر

- طراحی اثر هنری

- ارایه بازخورد

- نگارش جملاتی زیبا درباره اوبونتو

۲. مدیریت و بودجه بندی به پشتوانه کنونیکال

اگرچه اوبونتو توسط جامعه ی FOSS نگهداری میشود ولی مدیریت و بودجه از طریق یک شرکت خصوصی به نام کنونیکال انجام می شود.

کنونیکال پشتیبانی های تجاری را برای شرکت ها تامین می کند و از این راه درآمد دارد. درآمد حاصل از این پشتیبانی پس از آن به سمت توسعه مستمر اوبونتو می رود، مانند :

- انتشار نسخه های جدید Ubuntu هر شش ماه

- هماهنگی امنیتی

- سرورهای میزبانی وب برای جامعه آنلاین اوبونتو

- دفاتر کنونیکال

۲.۵ سیستم عامل اوبونتو

همانطور که تا اینجا یاد گرفته اید اوبونتو مطرح ترین توزیع لینوکس است. به معنای ساده تر، سیستم عامل برنامه ای است که رابطه مستقیم با سخت افزار را دارد و امکان اجرای برنامه ها کاربردی (Application) را بر روی بستر سخت افزاری ممکن می سازد.

لینوکس چیست؟

هسته (Kernel) سیستم عامل اوبونتو، لینوکس نام دارد. لینوکس هم مانند دیگر هسته ها، نقش قسمت مرکزی و سطح پایین یک سیستم عامل را ایفا می کند و وظایفی مانند ارتباط با سخت افزار و بارگذاری درایورها را به دوش میکشد.

کد منبع لینوکس در دسترس است و در سیستم عامل های دیگری مانند اندروید، MeeGo و Tizen به کار رفته است. ما اوبونتو را یک گنو / لینوکس می نامیم چون از لینوکس به عنوان هسته و از ابزارهای پروژه گنو (GNU) به عنوان دیگر اجزا استفاده می کند. خالق لینوکس، لینوس تروالدز linus Torvalds برنامه نویس فنلاندی است که اولین نسخه از این هسته را در سال ۱۹۹۱ منتشر کرد.

بر خلاف باور رایج :

- لینوکس یک شرکت نیست.

- هیچ کس صاحب لینوکس نیست.

● اوبونتو یک لینوکس خالی نیست.

چطور اوبونتو و لینوکس به هم مربوط اند؟

اوبونتو یک سیستم عامل است که از لینوکس به عنوان هسته استفاده می کند. به طور ساده لینوکس یک بخش از اوبونتو است که وظیفه مرکزی را به عهده دارد.

۲.۶ چرا باید از اوبونتو استفاده کرد؟

کار با اوبونتو ساده است

نصب نرم افزار، به روزرسانی سیستم عامل، پیدا کردن ابزارهای جدید با چند کلیک انجام پذیره.

زیباست

اوبونتو به شدت زیباست، می درخشه و رنگ های بادمجونی و بنفش به کار رفته در ظاهر اون به شما گرما میده.

رایگان و آزاد

اوبونتو با مشارکت کاربرانش ساخته شده و هرکسی می تونه برای بهتر شدنش قدمی برداره. بدون این که دزد نرم افزار شناخته شوید کپی اون رو به دوستان و همکاران تون بدید.

طراحی منطقی

اوبونتو از همون زیرساختی استفاده می کنه که گوشی اندرویدی شما بر مبنای اون کار می کنه و به اکثر ابر رایانه ها قدرت داده. این هسته لینوکس نام داره و برخلاف ویندوز، طراحی بسیار منطقی و امنی داره.

ویروس نداره

اوبونتو باعث شد فراموش کنم ویروس چی بود.

با تمام سخت افزارها کار می کنه

اوبونتو به طور معجزه آمیزی با تمام رایانه ها و لپتاپ ها کار می کنه و در ۹۰ درصد مواقع حتی نیاز به نصب یک درایور ندارید. باور ندارید؟ یک بار تست کنید!

با برنامه و فایل های فعلی تون سازگاره

نگران پخش فایل های mp3 و mkv نباشید. اکثر محتوا چند رسانه ای در اوبونتو قابل پخش است و بسیاری از برنامه ها مثل فایرفاکس، کرومیوم و اسکایپ نسخه ای مناسب اوبونتو دارند یا اگر هم خودش نبود امکان نداره معادلی مناسب برایش وجود نداشته باشه.

پشتیبانی مناسب از زبان فارسی

وقتی شما خواب بودید برنامه نویسی های سخت کوش تمام تلاش شون رو کردند که اوبونتو بهترین پشتیبانی از زبان پارسی رو داشته باشه و به همین خاطره که اوبونتو به خوبی از نوشته های پارسی و راست به چپ پشتیبانی می کنه.

پایداری و سرعت بالا

کند نمیشه و هر چند ماه لازم نیست دوباره نصبش کنید. به چندین گیگابایت RAM هم برای اجرا نیاز نداره.

همیشه کسی برای کمک هست

بچه های فوق العاده در [انجمن پارسی اوبونتو](#) و کانال irc هستند که بدون هیچ چشم داشتی به شما کمک می کنند.

کنونیکال نسخه های جدید Ubuntu را هر شش ماه یک بار در ماه های آوریل و اکتبر منتشر می کند. هر اوبونتو که منتشر می شود یک شماره نسخه دارد که از سال و ماه انتشار آن تشکیل شده. این راهنما به طور عمده برای اوبونتو ۱۲.۱۰ نوشته شده که در ماه آوریل سال ۲۰۱۲ منتشر شده است.

علاوه بر شماره، هر نسخه اوبونتو، یک نام هم دارد که از ترکیب یک صفت و نام یک حیوان تشکیل می شود. برای مثال نام کد برای اوبونتو ۱۲.۰۴ پانگولین دقیق است.

اگر روزی با شخص یا اشخاصی صحبت کردید که آنها درباره عشقشان به نهنگ چالاک (اسم رمز نسخه ۱۱.۰۴) صحبت می کردند بدانید که آنها شیفته یک ماهی دریایی نشده اند بلکه راجع به نسخه ۱۱.۰۴ اوبونتو صحبت می کنند و اسم رمزش این است.

یکی از بزرگترین ویژگی اوبونتو این است که در داخل یک قاب زمان ساخت یافته است. نسخه های جدید از سیستم عامل هر شش ماه یک بار منتشر می شوند و معمولا پس از آن به مدت ۱۸ ماه توسط کنونیکال پشتیبانی می شوند. این نسخه ها به عنوان نسخه های عادی منتشر شده هستند.

علاوه بر نسخه های عادی، کنونیکال پشتیبانی بلند مدت (LTS) هم دارد که نسخه هایی از اوبونتو هستند که تقریبا هر دو سال (طبق زمان بندی) منتشر می شوند و برای ۵ سال بعد از آن پشتیبانی می شوند و خبر خوش اینکه اوبونتو ۱۲.۰۴ یک نسخه با پشتیبانی دراز مدت است.

۳. نصب اوبونتو

دانلود و نصب

در این قسمت شما با توجه به مشخصات سیستم خود بین نسخه ۳۲ بیتی و ۶۴ بیتی نسخه مناسب با معماری کامپیوترتان را انتخاب می کنید و بعد از اتمام دانلود شما ۲ روش برای نصب دارید؛ نصب با CD نصب با USB.

نحوه رایت بر روی CD یا DVD :

بعد از دانلود ISO مناسب از [وبسایت اوبونتو](#) آن را روی یک دیسک نوری خام بنویسید. سیستم عامل های مختلف، ابزارهای متفاوتی برای این کار دارند. ویندوزی ها می تونن از [InfraRecorder](#) کمک بگیریند
کاربران OS X از

Applications → Utilities → Disk Utility

ابزار Disk Utility را اجرا و ISO را به قاب سمت چپ بکشند.

بعد از زدن تیک Verify burned data روی Burn کلیک کنید.

کاربران توزیع های گنو / لینوکس نیز از Brasero یا K3b استفاده کنند.

نحوه نصب بر روی USB :

اگر شما هم مثل من فکر می کنید دیسک های نوری وسایل اعصاب خوردکنی هستند ISO دانلود شده را روی حافظه های فلش بریزید.

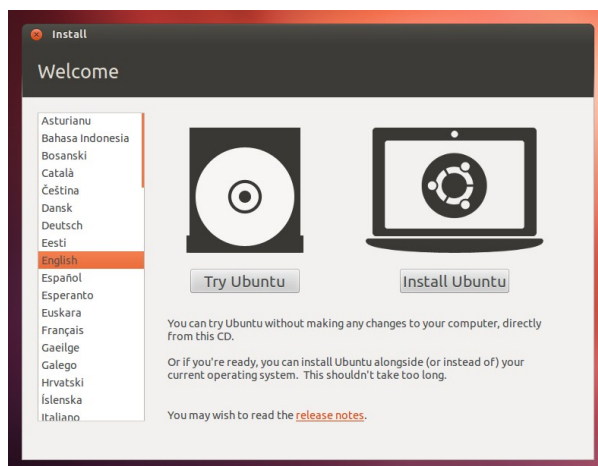
ویندوزی ها از [Pen Drive Linux](#) استفاده کنند. کار با این ابزار ساده ست؛ نوع توزیع (این جا اوبونتو ۱۲/۰۴) و محل ISO دانلود رو بش بدین و درایور حافظه فلش رو مشخص کنید.

به کاربران OS X توصیه میشه از CD یا DVD استفاده کنن. دستگاه اون ها قابلیت راه اندازی از طریق فایل های ISO رو نداره.

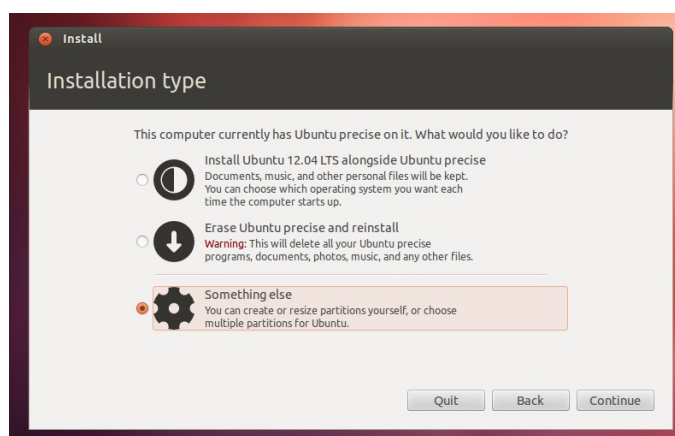
کاربران گنو / لینوکس از ابزار [Unebootin](#) کمک بگیرند.

نصب و راه اندازی

بعد از اینکه رایانه را با سی دی یا USB بوت کردید دو انتخاب پیش‌رو دارید. انتخاب اول نصب اوبونتو و انتخاب دوم امتحان کردن اوبونتو است که حتی با انتخاب گزینه دوم شما در هر زمان که تمایل به نصب داشتید می‌توانید با کلیک بر روی آیکن نصب اوبونتو آن را نصب کنید.

در بخش بعد اوبونتو به شما چند انتخاب می‌دهد

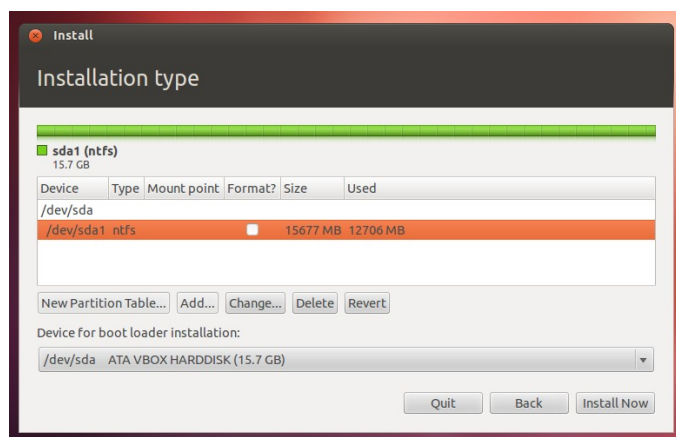
انتخاب اول: نصب اوبونتو در کنار سیستم عامل فعلی

اگر دستگاه شما به اندازه کافی (حداقل ۸ گیگابایت) فضای خالی داشته باشد این گزینه برای شما نمایش داده می‌شود و اوبونتو به میزان دلخواه خودش بخشی از فضای خالی روی هارد شما را به خودش اختصاص می‌دهد.

انتخاب دوم: پاک کردن سیستم عامل فعلی و نصب اوبونتو به جای آن

اگر دیگر تمایلی به استفاده از سیستم عامل فعلی خودتان را ندارید می‌توانید با انتخاب این گزینه اوبونتو را به جای آن جایگزین کنید. توجه داشته باشید که در صورت انتخاب این گزینه تمام اطلاعات شما پاک خواهد شد.

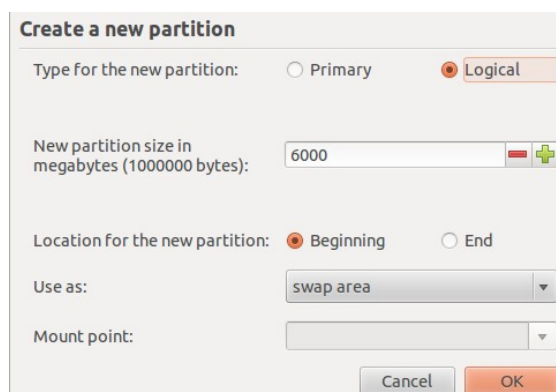
انتخاب سوم: تنظیمات دستی (Something Else)

در این قسمت شما می توانید تنظیمات دلخواه خودتان را داشته باشید مثلاً یکی از پارتیشن‌های خود را پاک کرده و به اوبونتو اختصاص دهید. (اگر فضای خالی و تمایلی به پاک کردن یکی از پارتیشن‌هایتان ندارید، می توانید از نصب خارج شده و در بخش امتحان زنده اوبونتو با برنامه Gparted بخشی از فضای خالی پارتیشن دلخواه خود را انتخاب کنید و آن را از پارتیشن خود جدا کنید و یا اینکه این کار را با برنامه‌های مخصوص پارتیشن‌ها در سیستم عامل فعلیتان انجام دهید.)

اوبونتو به حداقل ۲ پارتیشن احتیاج دارد اولی پارتیشن اصلی و دیگری پارتیشنی برای حافظه مجازی.

برای اضافه کردن حافظه مجازی شما باید روی Add کلیک کنید و در بخش نوع پارتیشن (Type for the new partition) گزینه Logical را انتخاب کنید و در بخش New partition size in megabytes میزان فضایی تقریباً برابر با رم دستگاه یا کمی بیشتر را بدهید و در بخش Use as گزینه swap area را انتخاب کنید OK را بزنید.

برای اضافه کردن پارتیشن بعدی روی فضای خالی باقیمانده کلیک کنید و Add را بزنید در بخش نوع پارتیشن Primary و در بخش Use as ترجیحاً Ext4 را انتخاب کنید و در قسمت Mount point گزینه / را انتخاب کنید.

Create a new partition

Type for the new partition: Primary Logical

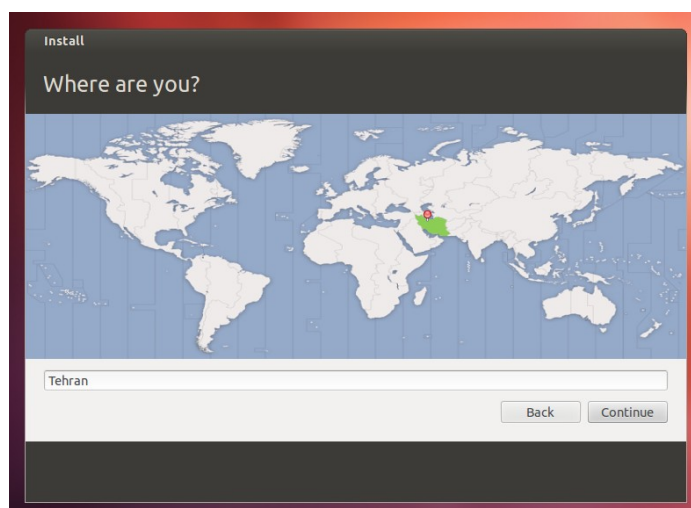
New partition size in megabytes (1000000 bytes): [-] [+]

Location for the new partition: Beginning End

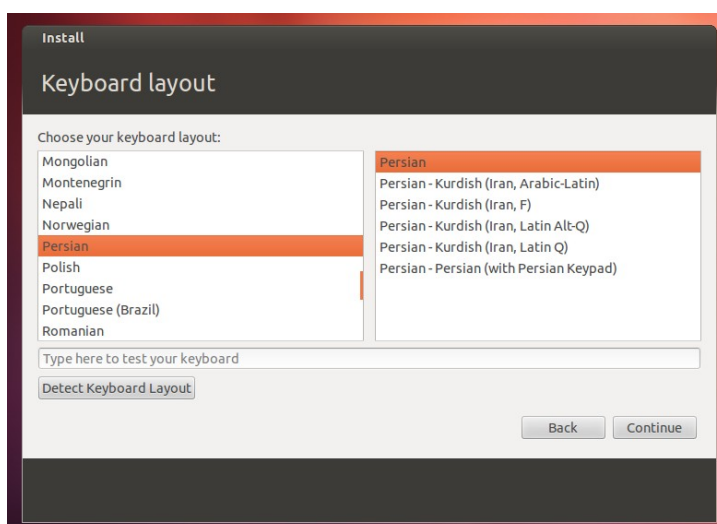
Use as: ▼

Mount point: ▼

سپس روی گزینه Install Now کلیک کنید تا اوبونتو شروع به نصب شدن کند...
در بخش بعد روی کشور ایران در نقشه کلیک کنید تا زمان کامپیوتر را تنظیم کنید.

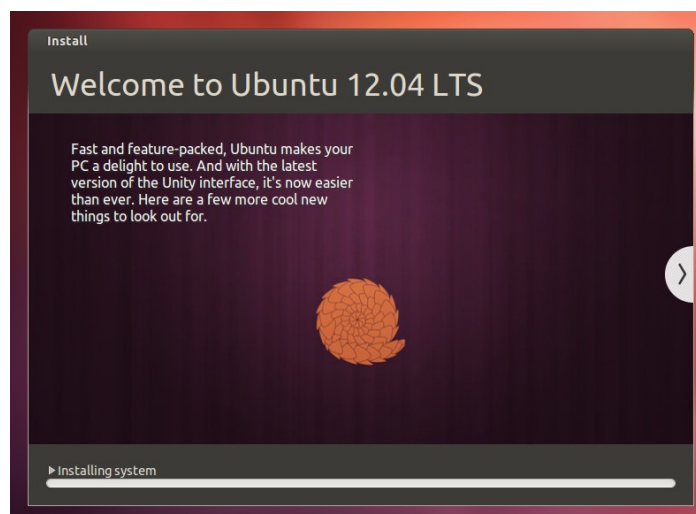

در بخش بعد زبان Persian را انتخاب کنید و روی ادامه (Continue) کلیک کنید.

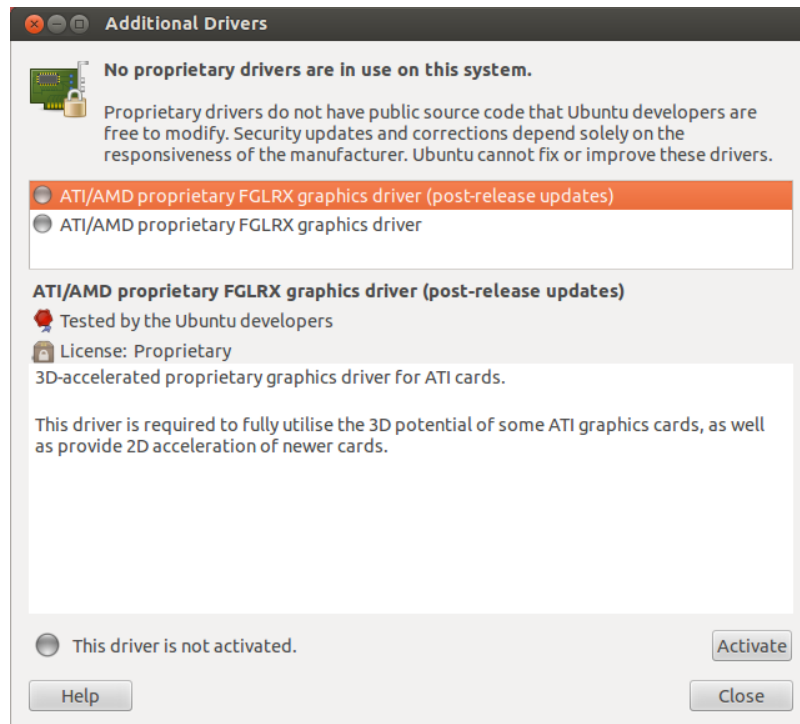
در این قسمت مشخصات کاربری خود همراه با رمز را وارد کنید.

اوبونتو خیلی سریع نصب خواهد شد. شما می توانید در این فرصت توضیحات مربوط به اوبونتو را مطالعه کنید تا نصب تمام شود.

۴. نصب درایور

اگر از یه کاربر ویندوز پیرسید بعد از نصب ویندوز نوبت چیه، بدون شک جواب میدی نصب درایور! اکثر کاربرایی که از ویندوز میان به منظور نصب درایور و دنبال کردن این سنت حسنه سرگردان می شوند.

در اوبونتو عمدتاً نیاز به نصب درایور خارجی ندارید و این سیستم عامل تمام درایوهای مورد نیاز رو به همراه داره. اوبونتو رو به صورت زنده بوت کنین و اگر همه چیز کار می کرد، صدا داشتید و صفحات وب رو میشد بخوبی مرور کرد، اون رو نصب کنید.

فقط ممکنه احتمال اون باشه که اوبونتو بعضی از سخت افزارها مثل کارت شبکه بی سیم رو شناسایی نکنه یا برای کارایی بیشتر گرافیکی نیاز به نصب درایورهای انحصاری باشه.

برای نصب این درایورها از System Settings گزینه Additional Drivers رو انتخاب کنید. این ابزار سعی می کنه برای سخت افزارهایی که شناخته نشدن یا درایور بهتری برای شون موجوده، از اینترنت درایوری دانلود و نصب کنه. بعضی مواقع برای یک سخت افزار چندین درایور پیدا میشه که بهتره موردی که Recommended مشخص شده رو نصب کنید.

۵. پشتیبانی و جامعه کاربری

آیا سوالی دارید اما نمی‌دانید سؤال خود را از کجا باید بپرسید؟ آیا در مراحل نصب مشکل دارید؟ آیا اوبونتو با یکی از قطعات سخت افزاری شما مشکل دارد؟ آیا می‌خواهید از آخرین اخبار دنیای آزاد با خبر شوید؟ برای تمام این‌ها علاوه بر سایت‌های خارجی سایت‌های بسیار خوبی به زبان فارسی وجود دارد.

سایت‌های خارجی:

ubuntu.com

ubuntuforums.org

omgubuntu.co.uk

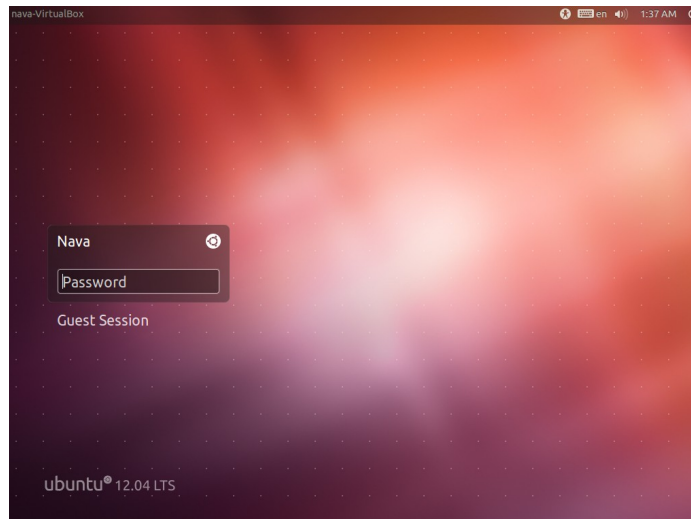
سایت‌های پارسی:

ubuntu.ir

Azadrah.net

۶. شروع با یونیتی

حالا شما مراحل نصب را کاملاً آموخته‌اید و اگر پا به پای این کتاب پیش‌رفته باشید، در صفحه ورود اوبونتو قرار دارید.

بعد از وارد کردن رمز عبور وارد صفحه زیر می‌شوید. بله این همان یونیتی است محیطی که به طور پیش فرض در اوبونتو با آن کار خواهید کرد.

۶.۱ یونیتی چیست ؟

یونیتی محیطی است که سادگی، زیبایی، قدرت و یکپارچگی را هم برای کاربران و هم برای توسعه دهندگان نرم‌افزار فراهم می‌کند.

هیچ جای نگرانی نیست یونیتی مانند محیط‌های قبلی که احتمالاً در ویندوز یا سیستم عامل اپل کار کرده‌اید، تماماً ویژگی‌های آن‌ها را دارد، ویژگی‌هایی مانند کشیدن و رها کردن، کلیک کردن روی آیکون‌ها، قابلیت کپی کردن و بسیاری دیگر.

در ادامه بیشتر با یونیتی آشنا خواهید شد.

تاریخچه یونیتی

شاید برایتان جالب باشد که یونیتی از کجا آمده است چه گروهی آن را توسعه می دهند آیا از ابتدا روی اوبونتو بوده است ؟

یونیتی محیط کاری است که در حال حاضر تنها روی توزیع اوبونتو در دسترس است و توسط تیم اوبونتو در حال توسعه است. یونیتی یکی از جوان ترین محیط های کاری است. در واقع یونیتی از توزیع ۱۱.۰۴ روی اوبونتو قرار گرفت و عمری کمتر از ۲ سال دارد اما توانسته در همین مدت کوتاه محیطی بسیار ساده، زیبا و کارآمد را به کاربران خود ارائه دهد. یونیتی با هدف رفتن اوبونتو بر روی دستگاه های دیگر (تبلت ها و گوشی ها و تلویزیون های هوشمند) و ظاهری یکپارچه برای تمامی دستگاه ها طراحی شده است و در هر نسخه به ویژگی ها و پایداری آن افزوده می شود. اوبونتو ۱۲/۰۴ از نسخه ۵/۱۰ یونیتی استفاده می کند.

۶.۲ واسط کاربری یونیتی

ظاهر یونیتی شامل بخش های زیر است:

- میزکار
- اجراگر
- پنل
- داشبورد
- هود

میزکار

محیط اصلی شماست. در این محیط شما می توانید برنامه و پنجره های مختلف را باز یا بسته کنید.

اجراگر (Launcher)

اجراگر همان سکویی است که در سمت چپ به صورت عمودی قابل مشاهده است. در لانچر تمام برنامه های باز شما نمایش داده می شود. همچنین شما می توانید برنامه هایی را که بیشتر به آن ها نیاز دارید را در آنجا نگه دارید تا با سرعت بیشتری به آن ها دسترسی داشته باشید.

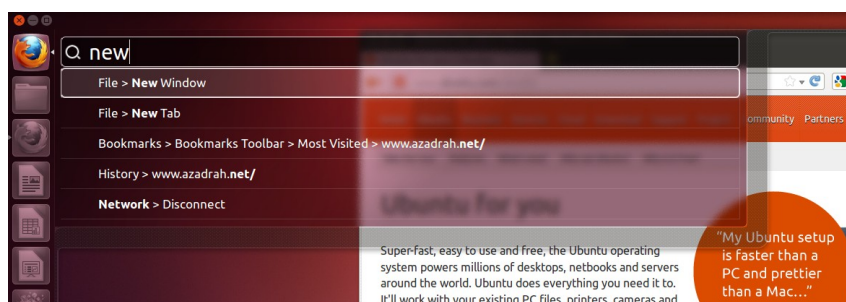
پنل

پنل همان نواری است که در بالاترین قسمت از محیط خود شاهد آن هستید. در پنل اطلاعاتی مانند منو تنظیمات، ساعت و تاریخ، صدا، شبکه و منوی من که برای اطلاع از آخرین وضعیت به پست الکترونیکی

و شبکه‌های اجتماعی و چت با دوستان تان است. اما شاید مهم‌ترین چیزی که در پنل به آن نیاز دارید منوی پنجره‌ای است که در آن مشغول به کار هستید.

هود

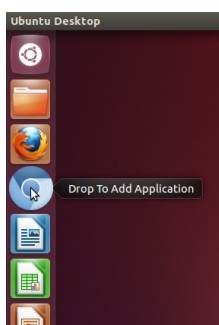
فرایند گشتن در منوهای تو در تو و پیچیده و به خاطر سپردن موقعیت زیر منو همیشه کاری بیهوده و زمان بر بوده است. یونیتی با هود به شما امکان جست‌وجوی سریع و بی‌دردسر را در منوها می‌دهد. با زدن کلید Alt در پنجره‌ای HUD را فعال کرده و در منوهای آن پنجره جست‌وجو کنید.

راهنمای اجراگر

اضافه و حذف کردن آیکن یک برنامه به اجراگر

برای این کار کافیسیت دکمه اوبونتو را بزنید و نام یا ویژگی برنامه مورد نظر خود را تایپ کنید و بعد آیکن آن برنامه را با موس گرفته و به روی اجراگر بکشید و رهاش کنید. و برای حذف کردن نیز تنها کافیسیت روی آن آیکن کلیک راست موس را بزنید و روی Unlock from Launcher کلیک کنید یا اینکه آیکن را گرفته و آن را بر روی آیکن سطل زباله برده و رها کنید تا آیکن برنامه از اجراگر حذف شود.

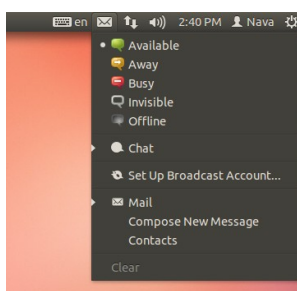
۶.۳ پنل و ویژگی‌های آن

پنل از دو بخش تشکیل شده است. بخش سمت راست که در آن منو تنظیمات، منو کاربر، ساعت و تاریخ، تنظیمات صدا، تنظیمات شبکه، منو من، نمایش باتری (در صورت استفاده از لپ‌تاپ) و تغییر زبان قرار گرفته و در سمت چپ، منوی برنامه که ابتدا نام پنجره فعال در آن نمایان است اما با بردن موس بر روی سمت چپ پنل این منو نمایان می‌شود. این قابلیت یونیتی باعث می‌شود تا وقتی به منو احتیاجی ندارید از جلو چشمان شما دور بماند.

منو من

در منو من که به شکل یک پاکت نامه در بالا نمایان است شما به موارد زیر دسترسی خواهید داشت:

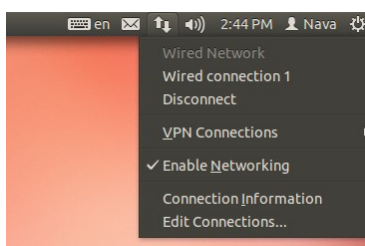
- نوع وضعیت در برنامه‌های گفت و گو (چت)
- دسترسی و مدیریت حساب‌های شبکه‌های اجتماعی
- دسترسی و مدیریت پست الکترونیکی
- دسترسی به فضای ابری اوبونتو One

این پاکت نامه در صورتی که پیغامی خوانده نشده داشته باشید به رنگ سبز در می‌آید. همچنین شما می‌توانید با کلیک وسط موس روی این پاکت نامه به نشانه اطلاع‌تان از پیغام رنگش را به رنگ قبلی تغییر دهید.

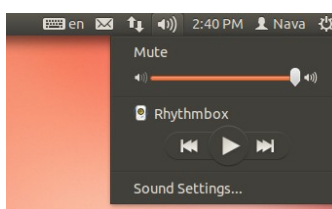
نشانگر شبکه

شما در این منو می‌توانید شبکه بی‌سیم خود را انتخاب کنید و با وارد کردن رمز عبور از این شبکه بی‌سیم استفاده کنید. همچنین این منو دسترسی سریع شما را به تنظیمات شبکه و VPN فراهم می‌کند.

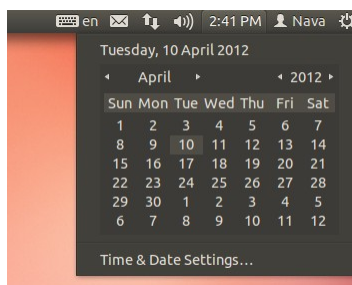
نشانگر صدا

در این نشانگر شما قادر خواهید بود صدا را کم زیاد کرده. همچنین امکان پخش و یا تغییر آهنگ در حال پخش را فراهم می‌آورد.

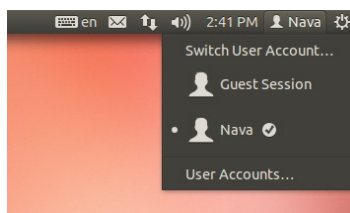
نشانگر ساعت

در این نشانگر شما به تنظیمات ساعت، تاریخ و تقویم ماهانه دسترسی خواهید داشت.

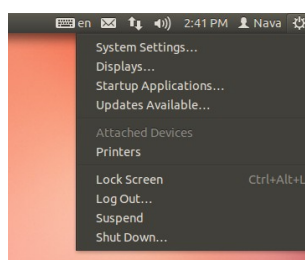
نشانگر کاربر

که برای انتخاب کاربر و جابه جایی سریع بین کاربرها طراحی شده است.

نشانگر تنظیمات

شما در این نشانگر به تنظیمات صفحه نمایش، تنظیمات سیستم، بروزرسانی، چاپگر و خاموش کردن یا شروع مجدد سیستم دسترسی دارید.

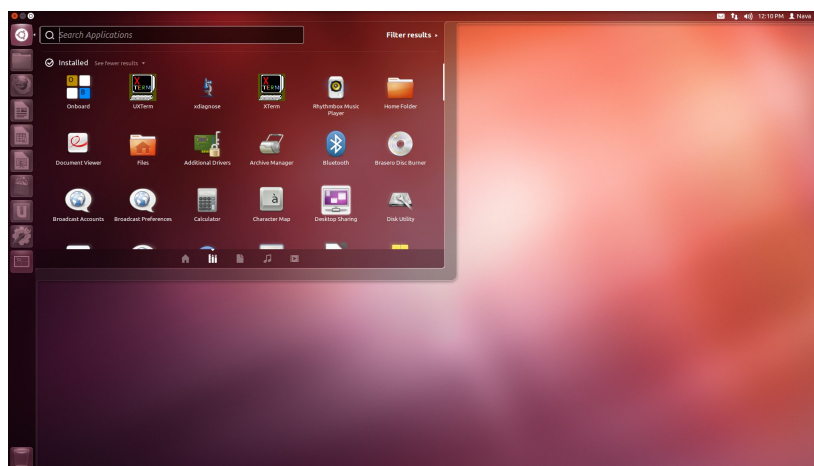

۶.۴ داشبورد

داشبورد واسطی است که سریع ترین و راحت ترین دسترسی به فایل ها و برنامه ها را برای کاربران فراهم می کند. شما می توانید به کمک داشبورد نام برنامه یا کلمه کلیدی آن را جست و جو کرده و همچنین می توانید برای جست و جوی خود محدودیت هایی را اعمال کنید تا فقط در آن دسته به دنبال نیاز خود باشید. همچنین با باز شدن داشبورد شما به فایل ها و برنامه هایی که به تازگی استفاده کرده اید دسترسی خواهید داشت.

نحوه دسترسی به داشبورد

شما برای دسترسی به داشبورد می توانید از ۲ راه استفاده کنید. راه اول اینکه می توانید با استفاده از موس روی بالاترین آیکون در لانچر (آیکون اوبونتو) کلیک کنید و داشبورد نمایان خواهد شد. همچنین می توانید در کیبورد روی دکمه ویژه (که دکمه ویندوز هم نامیده می شود) کلیک کنید تا داشبورد نمایان شود.

ظاهر داشبورد

داشبورد از بخش های زیر تشکیل شده است.

- جست و جو
- نمایشگر
- فیلتر
- لنزها

لنزها

دش ۵ لنز دارد که هر لنز برای دسترسی سریع تر شما به هدفشان طراحی شده است. این ۵ لنز عبارت اند از لنز خانه که امکان دسترسی به آخرین فایل ها و برنامه ها را دارد لنز برنامه که تنها برای نرم افزارهاست لنز فایل که تنها بین فایل های شما جست و جو می کند. لنز موسیقی که فایل ها موسیقی شما را پیدا می کند و همینطور لنز فیلم که بین فیلم هایی که روی دستگاه شما قرار دارد و همینطور فیلم هایی که با آن موضوع در فضای اینترنت قرار دارد جست و جو را انجام می دهد.

۱۰ کار که باید بعد از نصب اوبونتو انجام داد

اوبونتو برای تازه واردها

۱۰.۷ کار که باید بعد از نصب اوبونتو انجام داد

۷.۱ پیشرفت های اوبونتو

اوبونتو در هر نسخه پیشرفت های بسیاری می کنه. آیا با پیشرفت های اوبونتو ۱۲.۰۴ آشنا هستید؟ همین الان [نکات انتشار](#) اوبونتو را مطالعه کنید.

۷.۲ نصب کدک های چند رسانه ای، **Adobe Flash**، فونت ها مناسب فارسی

اوبونتو بسیاری از کدک ها صوتی و تصویری معروف مثل mp3، برنامه فلش و ... رو به همراه نداره. برای نصب اون ها در مرکز نرم افزار (Software Center) دنبال ubuntu-restricted-extras بگردید و نصب کنید.

۷.۳ نصب برنامه های اضافی

برنامه های همراه اوبونتو زیاد هستند اما برای تمامی کارهای روزانه کفایت نمی کنند. صدها برنامه آزاد و غیر آزاد وجود داره که به راحتی یک کلیک از مرکز نرم افزار نصب می شوند. چند پیشنهاد:

● Chromium : مرورگر سریع کرومیوم

● Gimp: ابزاری قوی برای ویرایش و ساخت تصاویر پیکلسی. معادل Adobe Photoshop

● LibreCAD: ابزار طراحی نقشه های ساختمانی. خوراک بچه های رشته عمران و معادل AutoCAD

● GNU Octave: ابزاری عالی برای رایاناش عددی و تجسم داده. معادلی برای MATLAB

۷.۴ استفاده از میزکار متفاوت

اوبونتو به همراه میزکار Unity عرضه میشه ولی اون رو به شما تحمیل نمی کنه. برای داشتن میزکار KDE بسته kubuntu-desktop را نصب کنید و برای داشتن Gnome Shell بسته gnome-shell

۷.۵ سفارش سازی میزکار

جدا از این که چه میزکاری استفاده می کنید میشه اون رو با مجموعه آیکن، فونت و پوسته های مختلف شخصی سازی کرد. مجموعه از بهترین آیکن و پوسته ها رو از gnome-look.org بگیرید. راهنمای استفاده هم [این جا](#).

۷.۶ اضافه کردن کیبورد فارسی

برای این که بتونید فارسی تایپ کنید به این آدرس برید:

System Settings → Keyboard Layout → Layouts

۱۰ کار که باید بعد از نصب اوبونتو انجام داد

اوبونتو برای تازه واردها

و با زدن بر روی دکمه + و انتخاب Persian زبان فارسی را به کیبورتون اضافه کنید. با زدن روی دکمه Options در همان صفحه مشخص کنید که با چه ترکیب دکمه‌ای زبان ورودی عوض شود.

۷.۷ فعال کردن راست به چپ در لیبره‌آفیس

می‌دونم استفاده‌تون از لیبره‌افیس خلاصه میشه به کپی کردن مطالب سایت‌ها و دادن اون به عنوان تحقیق به استادها! اما لازمه حداقل متن راست به چپ را در لیبره‌آفیس فعال کنید. برای این کار به این آدرس برید:

Tools → Options → Language Settings → Languages

و تیک گزینه Enable for complex text layout رو بزنید و از گزینه CTL که فعال میشد Farsi را برگزینید.

۷.۸ راه‌اندازی کلاینت ایمیل

اوبونتو Thunderbird رو به همراه داره که ابزاری برای مدیریت ایمیل‌ها ست. بعد از اجرای Thunderbird، اسم، آدرس ایمیل و پسورد حساب رو بهش بدین تا ایمیل‌هاتون رو دریافت کنه.

۷.۹ همکاری در جامعه کاربری اوبونتو

اوبونتو به همکاری جامعه کاربری‌ش زنده‌ست و کتابی هم که می‌خوانید با همیاری اون‌ها ممکن شده. تا جای ممکن جامعه کاربری رو فراموش نکنید و به اون کمک کنید. [وب‌سایت فارسی اوبونتو](#) جای خوبی برای شروع می‌تونه باشه. تعداد بسیار زیادی سوال در [انجمن](#) بدون پاسخ مونده و ده‌ها مدخل در [ویکی](#) هست که نیازمند به‌روزرسانیه.

۷.۱۰ معرفی اوبونتو به دوستان و آشنایان

اوبونتو رو به دوستان و همکارانتون معرفی کنید تا اون‌ها هم با این سیستم‌عامل فوق‌العاده و آزاد آشنا بشن.

۸. ۱۰ نرم افزار برتر اوبونتو ۱۲/۰۴

در این بخش به معرفی برترین و کاربردی ترین نرم افزار های اوبونتو ۱۲/۰۴ می پردازیم و توضیح مختصری راجع به هر یک از نرم افزارها ارائه می کنیم. لازم به ذکر است که تمامی نرم افزارهای زیر آزاد، متن باز و رایگان بوده و شما می توانید این نرم افزارها را به راحتی با جست و جو در Software Centre نصب کنید.

LibreOffice ۸.۱

لیبره آفیس یکی از اولین نیازمندی های کاربر متوسط است. این بسته نرم افزاری جایگزین مناسبی برای نرم افزار آفیس مایکروسافت است و از بخش های زیر تشکیل می شود.

● **Writer:** برنامه ای است برای نوشتن و ویرایش متن. این نرم افزار زبان شیرین پارسی را کاملاً پشتیبانی می کند. خروجی پیش فرض این نرم افزار odt است اما شما می توانید خروجی هایی مانند doc و pdf نیز داشته باشید.

● **Impress:** برنامه ای است برای ساختن فایل های ارائه (Presentation). این برنامه عمل کردی مشابه نرم افزار Powerpoint دارد.

● **Cal:** این نرم افزار برای ساخت و ویرایش فایل های صفحه گسترده است.

● **Draw:** برای طراحی های ساده گرافیکی مورد استفاده قرار می گیرد.

● **Base:** نرم افزاری برای طراحی مفهومی پایگاه داده و روابط بین جداول است و عمل کردی همانند MS Access یا Power Designer دارد.

● **Math:** نرم افزاری برای نوشتن فرمول های ریاضی است.

Gimp ۸.۲

نرم افزاری برای طراحی های گرافیکی و ویرایش تصاویر استفاده می شود و تا حدودی شبیه Photoshop است. از فایل های psd نیز پشتیبانی می کند. Gimp ابزار و فیلترهای متنوعی به منظور ویرایش تصاویر دارد که به ساخت تصاویری زیبا کمک می کند.

Inkscape ۸.۳

یکی از حرفه ای ترین نرم افزارها در زمینه طراحی تصاویر برداری (vector) است. بسیاری از طرح ها و آیکن ها موجود در اوبونتو با این نرم افزار طراحی شده. Inkscape جایگزین مناسبی برای نرم افزار illustrator به حساب می آید.

Blender ۸.۴

این نرم افزار برای تمامی طراحان سه بعدی دنیای کامپیوتر توصیه میشود. Blender نرم افزاری است که در بسیاری از فیلم های هالیوود و بازی ها کامپیوتری معروف استفاده شده است و همچنین انیمیشن های زیادی با این نرم افزار ساخته شده است.

k3b ۸.۵

نرم افزاری برای کپی برداری از CD و DVD است. K3b بدون شک یکی از بهترین نرم افزارهای موجود برای این کار است.

Darktable ۸.۶

چه یک عکاس حرفه ای باشید چه یک کاربر ساده کامپیوتر با عکس سر و کار خواهید داشت. مهم نیست این عکس ها با دوربین حرفه ای گرفته می شوند یا دوربین تلفن همراهتان، مهم نیست که این عکس ها از دل طبیعت گرفته شده اند یا عکس هایی خانوادگی هستند؛ تمامی این عکس ها احتیاج به مدیریت و ویرایش در میزان رنگ و روشنی تصویر یا تغییراتی از این دست دارند. Darktable تمامی چنین نیازهایی را پاسخ خواهد داد.

Virtualbox ۸.۷

با کمک این نرم افزار شما قادر خواهید بود تا در اوبونتو سیستم عامل دیگری مانند ویندوز را نصب کنید و با اختصاص منابع سیستمی به آن می توانید کاملاً از آن سیستم عامل و نرم افزارهایی که روی آن نصب کرده اید استفاده کنید.

Wine ۸.۸

معمولاً در اوایل دوران کوچ خود به سیستم عامل دیگر زمان هایی پیش می آید که به نرم افزارهای سیستم عامل قبلی خود نیاز پیدا کنید و به دلیل آشنا نبودن با نرم افزارهای جایگزین موجود شاید در ابتدا کار با سیستم عامل جدید کمی آزاردهنده باشد. Wine نرم افزاری است که به شما امکان اجرای بسیاری از نرم افزارها و بازی های سیستم عامل ویندوز را روی اوبونتو می دهد.

Goldendict ۸.۹

وجود یک لغت نامه در رایانه نیازی است که کاربران کم سن و سال تا استادان زبان را شامل می شود. Goldendict یک برنامه تمام عیار برای این نیاز است. این برنامه از کتابخانه لغات babylon با قالب bgl نیز پشتیبانی می کند.

VLC ۸.۱۰

شاید با VLC در سیستم عامل های دیگر نیز کار کرده باشید. VLC در زمینه پخش فایل های موسیقی و ویدیویی همه فن حریف است و از تمامی فرمت ها از mp3 گرفته تا bluray پشتیبانی می کند.

۱۰. نرم افزارهای معادل:

از تمام مفاهیم آزادی که بگذریم شما در گنو / لینوکس هم باید کارهای متداول خود را انجام بدهید. در زیر لیستی از نرم افزارهای پر استفاده ویندوز و OS X آمده که حتما کاربر آنها بوده‌اید.

Windows/Mac OSX	Ubuntu
Paint.net	Pinta
KmPlayer	VLC
Windows Media Player	Totem
Photoshop	Gimp
Windows Movie Maker	OpenShot,PiTiVi
iTunes, Window Media Player	Rhythmbox,Noise
Windows Notepad	Gedit
Autodesk 3ds Max	Blender
Autodesk AutoCAD	LibreCAD
Winamp	Audicious
Adobe Acrobat Reader	Evince
Adobe Illustrator	Inkscape
Adobe InDesign	Scribus
Microsoft Office, Apple iWork	LibreOffice
Yahoo messenger,Google Talk	Empathy, Pidgin